

Respublika fənn olimpiadalar məqsədinə çatır

Başa vurduqumuz həftə ölkəmizdəmiyyəti hadisə ilə yadda qaldı. Respublika fənn olimpiadalar qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirildi. Təhsil naziri Ceyhun Bayramov, millət vəkili, bir sıra dövlət qurumları, qeyri-hökumət təşkilatları və təhsil müəssisələrinin rəhbərləri, atanmış ziyalılar, münsiflərin heyətinin sədrləri və üzvləri, olimpiada qalibləri, təhsil ictimaiyyətinin nümayəndələrinin qatıldığı tədbirdə unudulmaz anlar yaşandı. Xüsusən də onlar üçün. Uğra gedən yolu olimpiadalara hazırlıq və iştirak prosesində keçən, qalib olaraq önəmli xanəniyyətmişlər üçün. Hər biri uğurlar ilə həmişə özünün, həmişə də təmsil etdiyi ölkənin parlaq gələcəyində xəbərar verir. Necə ki, Mübariz Qarayev Meksikada, Samir Babayev Amerikada, Məşud Şəndiyev Kanadada və onlarla deyil, yüzlərlə azərbaycanlı olimpiada qalibi ölkəmizdə və onun hədudlarından kənardanəiliyyətlərini davam etdirirlər. Olimpiada təcrübəsində böyük qürurla danışan bu bilik qəhrəmanların bəliki davamçılar isə nə az, nə çox, düz 298 nəfərdir. Onlardan 45 nəfər qız, 89 nəfər gümüş, 142 nəfər bürünc medal qazanıb. Naxçevan MR-də isə bəliki olimpiadan 22 qalibi var.

Olimpiada bir elm yarıdır

Respublika fənn olimpiadalar ölkənin bütün şəhər və rayonların məktəblərini əhatə edən elm yarıdır. Ümumtəhsil müəssisələrinin 9-11-ci sinif əgirdlərini əhatə edir. Ayrı-ayrı fənlər üzər xüsusi istedad olan əgirdlərin axtarılması, onları bəliki və bacarıqların qiymətləndirilməsi əgirdlərin həmişə fənlərdə olan maraqların artırılması, səlam rəqabət mühitində öz bilik və bacarıqların nümayiş etdirmələri üçün imkan yaradılması məqsədi daşıyır. Azərbaycan dili və dəbiyyat, riyaziyyat, fizika, kimya, biologiya, informatika, coğrafiya və tarix olmaqla 8 fənn üzər IX, X və XI sinif əgirdlərinin iştirakı ilə keçirilsə də, yarıda xüsusi istedad və hazırlıqla seçilən 7-8-ci sinif əgirdlərinə də tez-tez rast gəlinir.

Ölkəmizdə fənn olimpiadalar 3 mərhələdə keçirilir. Birinci rayon (şəhər) mərhələsi yanvar ayında, respublika mərhələsinin yarımfinal turu mart ayında, final turu isə aprel ayında Təşkilat Komitəsi tərəfindən müəyyən edilib mərkəzlərdə keçirilir.

Olimpiadaların respublika mərhələsinin yarımfinal turunun qalibləri yerli təşkilat komitələri, final turunun qalibləri isə respublika təşkilat komitəsi tərəfindən diplom, tərifnamə, qiymətli hədiyyələr ilə təltif olunurlar.

Diplom və medallara final mərhələsinin iştirakçılarınə qribən 50 faizi layiq görülür. Bu mərhələyə yüksəlmiş əgirdlər isə iştirak sertifikatı təqdim olunur. Həmçinin, hər fənn üzər olimpiadaların uğurlu əgirdi seçilir və "Birincilərin birincisi" nominasiyası ilə təltif edilir.

Artan dinamika

Ölkəmizdə keçirilən olimpiadaların 4 ildir artan dinamika ilə inkişaf nəzərdəni qaçmır. Belə ki, 4 il öncə bu yarıa 22 min əgird qatılmışsa, bu il respublika fənn olimpiadaların birinci-rayon (şəhər) mərhələsində 33 000 nəfər yaxın əgird iştirak edib. İdən il artan dinamika isə güclənən etimad və böyüyən maraqla izah oluna bilər. Belə ki, olimpiada 3 ildir fərqli qaydalarla müxtəlif formatda keçirilir. Hər il iştirakçıların sayının artması gərgin müsabiqə rəiti yaradır və kifayət qədər böyük rəqabət mühiti formalaşır. Nəticədə müxtəlif qruplarda olan məktəblilər hər növbəti mərhələyə daha çox hazırlanır və olimpiadada iştiraka kifayət qədər məsuliyyətlə yanaşırlar.

Artan dinamikanın ayrı-ayrı fənlər üzər də müəahidə olunması olimpiadan məqsədinə çatdırmanın göstəricisidir. Demək, əgirdlər arasında ayrı-ayrı fənlərdə olan sevgi artır.

Beynəlxalq fənn olimpiadalarındakı nəticələrimiz də yaxşıdır

Qeyd etmək liyk ki, Respublika fənn olimpiadalarında fəaliyyətə iştirak ölkəmizin beynəlxalq bilik yarışlarında nəticələrinə də təsir edib. 1959-cu ildən keçirilən Beynəlxalq Riyaziyyat Olimpiadasında 100-110 ölkə iştirak edibdir. Bu yarışda Ağirdiriminin böyük qələbəsi 4 bürünc medal olub və bu nəticə ilə yarışa qatılan 104 ölkə arasında Azərbaycan 242-ci yerdə qərarlaşmışdır. 1967-ci ildən keçirilən Beynəlxalq Fizika Olimpiadasında 80-90 ölkə qatılır. 2017-ci ildə keçirilən yarışda məktəblimiz bir bürünc medal qazanmışdır. 1968-ci ildən keçirilən Beynəlxalq Kimya Olimpiadasında isə 70-80 ölkə qatılır və onlardan biri, Azərbaycan bu yarışda 4 iştirakçı ilə təmsil olunur. Azərbaycanın sözügedən fənn üzrə böyük qələbəsi 2017-ci ildə olub. Kimyadan bilik yarışına qatılan Azərbaycan məktəblisi qəzəl medal qazanaraq ölkəmizin 12 illik uğurunu təkrarlaymışdır.

1989-cu ildən keçirilən Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasına qatılan 75-80 ölkə arasında Azərbaycan da ad var. Ölkəmiz bu yarışa 4 nəfər iştirakçı göndərmişdir.

Beynəlxalq Biologiya Olimpiadası 1990-cı ildən keçirilir. 65-75 ölkənin qatıldığı biologiya üzrə bilik yarışında da Azərbaycan 4 nəfər iştirakçı ilə təmsil olunur.

Onu da qeyd etmək ki, beynəlxalq olimpiadalarda təmsil olunan komandalarımız xüsusi hallarda qəncə komandaları olur. Tərkibində 7-8-ci sinifə Ağirdiriminə olan komandalarımız nümayiş etdirdikləri biliklərlə ölkəmizi fəxrətləndirirlər. Bunun nəticəsidir ki, beynəlxalq olimpiadalarda olan medal sayı ilə də yaxşıdır. Xatırladaq ki, Azərbaycan məktəblisi 1994-cü ildən beynəlxalq olimpiadalarda 314 medal qazanmışdır. Son 5 illərdə isə məktəblilər ölkəmizə 3 qəzəl, 21 gümüş və 85 bürünc medal olmaqla, ümumilikdə 109 medal gətiriblər. Bu da müstəqillik dövründə qazanılan bütün medallardan 35 faizidir. Təkcə fizikadan və kimyadan qəzəl, gümüş və bürünc medallar qazanaraq 2017-ci ildə Ağirdiriminin ölkəmizə adının ilk 20 ölkə arasında yer alması nail olub. Bu nəticə ilə Azərbaycan keçmiş sovet ölkələri arasında yalnız Rusiyadan geri qalmamışdır.

Olimpiada qalibi: min nəfərdən biri

“Respublika fənn olimpiadalarında qalibi olmaq hər min nəfərdən biri olmaq deməkdir”, deyən Təhsil İnstitutunun direktoru vəzifəsini icra edən Emin Məmmədovun sözlərinə görə, onları ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında da yüksək nəticə göstərirlər. Qəbul imtahanlarında göstərilən 2015-ci ildə orta hesabla 637 bal, 2016-cı ildə 643 bal, 2017-ci ildə isə 657 bal olub.

Ötən ilin qəbul imtahanlarında olimpiada qalibi rətin bütün fənlər üzrə orta bal 600-dən yuxarı olub. Minimal bal 515 bal olmaqla, 3 nəfər maksimum 700 bal toplaymışdır. Elə bu ilki qəbul imtahanlarında da olimpiada qalibi olan abituriyentlərin arasında 700 bal toplayan Ağirdiriminə var. Belə ki, bütün test suallarına düzgün cavab verən 700 bal toplayan III ixtisas qrupu üzrə 45 nömrəli tam orta məktəbin Ağirdi Elvin Kərimli, 89 nömrəli tam orta məktəbin Ağirdi Əliyev, Həsənova, 214 nömrəli tam orta məktəbin Ağirdi Leyli Şəhmədova və Texniki-Humanitar Liseyin Ağirdi Zeynəb Quluzadə olimpiada qalibidir. Qeyd etmək ki, Elvin Kərimli 2017-2018-ci tədris ilində keçirilən Respublika fənn olimpiadalarında tarix fənni üzrə bürünc medalın, Leyli Şəhmədova 2016-cı və 2017-ci illərdə Respublika fənn olimpiadalarında tarix fənni üzrə qəzəl medalın sahibidir. Zeynəb Quluzadə isə bu il keçirilən Respublika Fənn Olimpiadasının qəzəl medalçısıdır. Zeynəb 2016-cı və 2017-ci illərdə keçirilən fənn olimpiadalarında Azərbaycan dili və riyaziyyat fənni üzrə bürünc medal, 2017-ci və 2018-ci tədris ilində isə eyni fənn üzrə qəzəl medal qazanmışdır.

Qaliblərin seçimi

E. ?mrullayevin sözl?rin? gör?, qalibl?rin seçdiyi ali t?hsil mü?ssis?l?ri aras?nda Tibb Universiteti ilk s?radad?r. Qalibl? Qalibl?n t?r?find?n Bak? Dövl?r Universiteti, Azərbaycan Dövl?t İqtisad?r Universiteti (UNEC), Azərbaycan Respublikas?n?n Prezidenti yan?nda Dövl?t ?dar?çilik Akademiyas?, Bak? Ali Neft M?kt?bi d? ?n çox seçil?nl?rd?ndir.

?xtisaslara g?linc?, qalibl?rin ?ks?riyy?ti tibb ixtisaslar?n? seçir. Onlar?n seçimin? daxil olan ixtisaslara müalic? ?i?i, ühüquq?ünaslı?qr prosesl?rin avtomatla?d?r?lması, müh?ndisliyi, biznesin idar? edilməsi, neft-qaz müh?ndisliyi ixtisaslar? ba?ç?l?q edir.

Olimpiada qalibl?ri harada yeti?ir?

Olin Olimpiada qalibl?rinin u?uru onlar? yeti?dir?n m?kt?bl?rin d?u?urudur. Ax?, o?ğ? agirdl?ri bu m?kt?bl?r y?y?ti?dirib? ?lk be?likd? Fizika, riyaziyyat v? informatika t?mayüllü lisey, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na lisey, Türkiy? D?yan?t V? qfi Bak? Türk liseyi, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na liseyin eksperimental pilot sinifl?ri (?st?k - Bak?), Kimya, biologiya t?mayüllü lisey s?ralan?b Fizika, riyaziyyat v? informatika t?mayüllü lisey, 6 q?z?l, 7 gümü? v? 11 bürünc olmaqla 24 medal, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na lisey 4 q?z?l, 8 gümü? v? 7 bürünc olmaqla 19 medal, Türkiy? D?yan?t V? qfi Bak? Türk liseyi 3 q?z?l, 10 gümü?, 13 bürünc olmaqla 26 medal, akademik Z?rif? ?liyeva ad?na liseyin eksperimental pilot sinifl?ri (?st?k - Bak?) 3 q?z?l v? 3 gümü? olmaqla 6 medal, Kimya, biologiya t?mayüllü lisey 2 q?z?l, 4 gümü? v? 4 bürünc olmaqla 10 medal qazan?b.

Ümumiyy?t?, Bak? ?h?rind? yerl???n m?kt?bl?r 10 q?z?l, 14 gümü? v? 28 bürünc olmaqla 52 medala sahib ç?x?blar. Sumqay?t ?h?rinin ?agirdl?ri is? 2 q?z?l, 10 gümü?, 10 bürünc olmaqla 22 medal qazan?blar. Bel?likl? d?, bu il medallar?n ?ks?riyy?tini T?hsil Nazirliyinin birba?a tabeliyind? olan ümumi t?hsil mü?ssis?l?rinin ?agirdl?ri?id? edibl?r. Onlar 66 medal olmaqla 13 q?z?l, 23 gümü? v? 30 bürünc medal qazan?blar.

Olimpiadaya regionlar?m?z çox aktiv ??kild? qo?ulub?G?nc?, ?ki, Ming?çevir, O?uz, Neftçala, L?nk?ran, B?rd?, Qazax, ?abran, Zaqatala ?h?r v? rayonlar?ndan olan ?agirdl?r d? qalibl?r c?rg?sind? yer ala bilibl?r.

Olimpiada qalibl?rin? müsabiq?d?nk?nar t?l?b? olmaq ?ans?

Heç Heç kim? sirr deyil ki, beyn?lxalq olimpiya q?z?l? dünyan?n qabaqc?l universitetl?rin? q?bul olunmaq dem?kdir. Art?q Azərbaycanda da bel? bir qayda t?tbiq edil? bil?r. Olimpiada qalibl?rinin bir neç? ildir ki, öz n?tic?l?rini ali t?hsil mü?ssis?l?rin? q?bul imtahanlar?nda da do?rultmas? bel? bir q?rar?n günd?m? g?lm?sini s?b?b olub. Bu istiqam?td? n?z?rd? tutulan yenilikl?ri, olimpiada qalibl?ri il?ba?l? yeni t???bbüsü t?hsil naziri Ceyhun Bayramov çatd?r?b. O, mükafatland?rma m?rasimind?ki ç?x??? zaman? aç?qlay?b ki, beyn?lxalq olimpiada qalibl?ri ist?nil?n ixtisa ixtisas üzr? respublika f?nn olimpiadalar? qalibl?ri is? qalib olduqlar? f?nl?r? uy?un ixtisaslar üzr? ali t?hsil mü?ssis?l?rin? müsabiq?d?nk?nar q?bul edil? bil?r. Bu bar?d? qanunvericilikd? müvafiq d?yi?iklikl?rin edilməsi üçün T?h T?hsil Nazirliyind? t?klifl?r haz?rlan?b. C. Bayramov bildirib ki, t?klifl?r art?q aidıyy?ti qurumlarla raz?la?d?rma m?rh?l?sind?dir. Haz?rlanm??? t?klifl?r Milli M?clis?d? t?qdim olunacaq: "Respublika f?nn olimpiadalar?n?n qalibl?ri çox yüks?k haz?rl???a malikdir?r. Haz?rda dünya f?nn olimpiadalar?n?n qalibl?ri müvafiq ixtisaslara müsabiq?d?nk?nar q?bul oluna bilirl?r. ?agirdl?rin olimpiadada i?tirak?n? stimulla?d?rmaq üçün dünya f?nn olimpiadalar? qalibl?rinin ist?nil?n ist?nil?n ixtisas, respublika f?nn olimpiadalar? qalibl?rinin ixtisas qalib olduqlar?z f?nn üzr? ali m?kt?bl?r? müsabiq?d?nk?nar q?bul olunmas? onlar üçün stimulla?d?r?c? rol oynaya bil?r. Buna gör? d? bu m?s?l? il?ba?l? t?klifl?r haz?rlad?q".

T?hsild? n?tic?l?rin daha da yax???la?d?r?lması istiqam?tind? gör?l?n il?l?rd?n dan??ark?n, nazir xüsusi istedadl? ?agirdl?r üçün liseyl?rin say?n?n art?r?lması bar?d? planlar?n da aç?qlay?b.

Respublika Fənn Olimpiadas? bilik hərəkatına çevrildi

İddən il Olimpiada qalibi olmaq istəyənlərin sayının artması, qalib olanların isə olimpiadadakı nəticələrini bəbəqə imtahanlarda, xüsusən, ali təhsil müəssisələrində qəbul imtahanlarında da təsdiqləməsi ölkəmizdə keçirilən Respublika fənn olimpiadalarına etimadın gücləndirib. Təhsil naziri Ceyhun Bayramovun fikrincə, Prezident İlham Əliyevin bu tədris ilinin əvvəlində Bakıda hərtərəfli 20 nömrəli məktəblisəyin açılması vənda etdiyi cəxəz zamanı olimpiada nəticələrini xüsusi vurğulaması, bu nəticələrə təhsilin keyfiyyətinin vacib amili kimi qeyd etməsi müvafiq sahənin ölkə rəhbərliyi üçün prioritet istiqamət olduğunun bariz göstəricisidir. Təhsil naziri 33 mindən çox əgirdini iştirak etdiyi Respublika fənn olimpiadalarına nən artıq adıyar deyil, elm və bilik hərəkatına çevrildiyini vurğulayb. Nazir bu il Respublika fənn olimpiadalarında idə edilən 298 medalın 141-nin bölgələrinə payna düddüyünü diqqətçəkərək, Azərbaycanın 50 müxtəlif bölgəsində təhsil alan əgirdlərin olimpiada qalibləri sərəsənda olduğunu qeyd edib: "Bu göstərici sübut edir ki, Respublika fənn olimpiadaları hərtərəfən biliy müسابiqəsi deyil, sözün əsl mənasında, bilik hərəkatıdır".

www.muallim.edu.az